

Előzetési díj helyben:
 Egész évre 8 frt
 Félévre 4 frt
 Negyedévre 2 frt
 Vidékre 1 forinttal több.

Hirdetési díj:
 Egész oldal 20 frt
 Fél oldal 10 frt
 Negyed oldal . . . 5 frt
 Ezenfelül minden hirdetésnél
 30 kr kintost. illeték fizetendő.

SZABADSÁG.

MEGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR:
VASÁRNAP, SZERDÁN és PÉNTEKEN.

Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 VII-ik kör, Virág-utca
 337. házszám.

Ugy a köziratok, mint a hirdetések ott vétetnek fel.

„Nyilttér“ sora 15 kr.

Kisebb hirdetéseknel minden szó után 5 kr és a kintostári illeték számitatik.

Főispáni meglepetés.

Különös hírek keringenek városunkban, különös hírek járnak be a lapokat.

Arról van szó, hogy az itteni főispáni állásától megváló Kállay Albert helyére nem fog végleges főispán kineveztetni, hanem hogy Sándor Béla Bácsmegeye főispánja veszi át megint ideiglenes minőségben városunk vezetését.

Ha ez igaz, akkor Hieronymi belügyminiszter igen cynikus férfiú volna. De mert őt másformának tanultuk ismerni, nehéz is elhinni, hogy a hírek komoly alapja van. De a lapok hírei annyira magukon viselik még fogalmazásuk egyöntetőségében is az irányzatosság bélyegét, hogy a dolgot agyon nem hialgat-hatjuk.

Mindenesetre a legsajátszerűbb politikai következetesség rejlenék ebben a furcsa dologban.

Kállay Albertet épen azért nem veszi be Szabadka gyomra, mert ideiglenes főispánja. Szabadka elhitette önmagával, hogy — ha már a főispánság népboldogító intézményének meg kell lenni — ő csak végleges főispán alatt akar és tud boldogulni. Elhitette magával, hogy az ideiglenes főispán nem törődik velünk annyit sem, mint egy gyufa hegyével, a tapintatos érzékű Kállay sohsem titkolta, hogy neki városunk csak Hekuba számba megy, sőt ténykedései egyenesen mutatták, hogy ahol Szeged és Szabadka érdekei összeütköztek, ott Szabadkát választotta ki áldozataul.

Felhozták ellene azt is, hogy ambitiosus főispán nem is felelhet meg korlátolt emberi erővel több városnak és hogy ilyenkor ösztönszerű dolog, hogy a főispán, ott ahol a végleges kötelek kötik, még többet és szívesebben tesz, mint ideiglenes kormányzata helyén.

Ezekből az indokokból indult meg Kállay ellen az agitáció, majd pedig, mikor láttuk, hogy a hármasságtól és hármasságtól annyira megrészegült, hogy menni nem akart, — valóságos hajsza indult meg ellene úgy a közéletben, mint a sajtó útján. Valóságos guerrilla-harcz önfentartási ösztönből.

Természetes, hogy e közben minden irányban hangsúlyoztuk, hogy nekünk nem Kállay személye, hanem ideiglenessége ellen van okunk zúgolódni, hogy

nem Kállay Albert az, aki nekünk nem kell főispánnak, hanem a végleges szegedi főispán az, aki nekünk ideiglenesnek nem kell.

És tényleg úgy is indultak meg a tárgyalások a főispáni szék betöltése körül, hogy városunk e széke véglegesen töltsék be, ahogy ezt az ország harmadik nagy emporiuma megkívánja.

Ha pedig most egyszerre az a dolog facitja, hogy a végleges hajsza megint ideiglenesség a vége, akkor ez csak szegénységi bizonyítvány a kormányra nézve, amely nem tudja vagy nem akarja azokat a férfiakat megtalálni, akikre szüksége van.

Ha most megint az ideiglenesség kísért, akkor ez csak azt mutatja, hogy a kormánynak nincs érzéke, a dolgok és viszonyok állandó végleges, áldást hozó rendje iránt.

S végül ha nekünk Sándor Bélát, Bácsmegeye corruptionális kormányzatáról híres főispánját akarják a nyakunkra hozni, akkor ez a kormány hiányos morális érzékéről tanuskodik.

De mi a leghatározottabban óvást emelünk e kinevezés ellen. Nekünk a Bácsmegeyei főispán, nekünk a bácsmegeyei állapotok, nekünk a bácsmegeyei corruption nem kellenek falaink között. És ha Hieronymi tiltakozásunk daczára is ragaszkodik e tervhez, lesz gondunk rá, hogy Sándor Bélának el menjen a kedve Szabadka boldogításától.

Mert mi a legélesebb fegyverekkel fogunk harcolni az ellen a Sándor Béla ellen, akinek vezetése alatt Bácsmegeye állapotai olyan hírhedtekké lettek, hogy e megyét még a parlament tanácskozásai közben is mint „minta-megyét“ emlegették.

Ha Szabadkán még tán nem ismernék eléggé Sándor Béla kormányzatát majd elkészítjük mi eddigi megyei működésének tükrét és elébe tartjuk.

És aztán harcz és háboru.

Ha atyai kormányunk nem akarja még sem városunkat a nyugalom és békés fejlődés színhelyévé tenni, hát jól van: majd folyik a harcz tovább — még élesebb fegyverekkel.

Mert nekünk olyan főispán kell — ezt határozottan mondjuk — aki végleges és akinek — „multja“ nincs.

Most pedig — para bellum!

Kritikaszter.

A szabadkai főispánságra nem lehet embert kapnia a kormánynak. Vojnits István végleg visszalépett. Sándor Béla is kéri magát — igen helyesen — mellőztetni. És most ismét Kaffka László jutand előtérbe, bár ezt a munkaerőt a kormány nem szívesen engedi ki a központból. A kinevezés rövid idő alatt megtörténik.

Tolonczozás, kitiltás, rendőrség.

Az élheterlen csuvargók és kóbor cigányok érdekében már sokszor emeltünk szót, de országos a baj, hogy az ily felszólalásokat egyszerűen kinevetik és üzik tovább az embertelenségig terjedő panduri hajsza,

Egyik határtól hajtják a másikig a szerencsétleneket, hogy onnét ismét tovább üzzék a nyomorultakat.

Valóságos hajtóvadászatot rendeznek a szerencsétlenek ellen.

Ezt a veszedelmes kést a belügyminiszterium úgy látszik kicsavarja a rendőrségek kezéből.

Ezt mutatja a következő eset.

Egy asszony Székesfehérvárott egy ot-tani úri emberrel szemben városszerte feltűnő skandalumot provokált, a mi miatt a rendőrséggel gyűlt meg a baja.

Az itt közölt miniszteri határozat mindent elmond:

„Székesfehérvár szabad királyi város közönségének! A város tanácsának 1891. évi november hó 6. ár. 15,386. szám alatt kelt másodfoku ítélete, mely szerint a rendőrkapitány által hozott első foku végzés érintetlenül, illetve az ítélet helybenhagyásával Szentirmay Alajosné előbb székesfehérvári, jelenleg budapesti lakos, magánzó, tárgyalás alatt illetlen magaviselet miatt az „eljárás utasítás“ 72-ik §-a alapján 50 forint pénzbírságra, nem fizethetés esetén 5 napi elzárásra; — a lovardai előadás alkalmával botrányos magaviselet tanusítása miatt az 1884. évi 167—5227. számú városi szabályrendelet 11-ik §-ának második bekezdése alapján 50 forint pénzbüntetésben, nemfizetés esetében még 5 napi elzárásban, továbbá az eljárási és a felmerült tartási költségek megfizetésében, marasztaltatott el; továbbá különbeni kiutasítás terhe alatt köteleztetett, hogy 8 napon belül igazolja, miszerint Székesfehérvár városban való letelepedési engedélyt nyert, mely idő alatt azonban minden nyilvános előadásokon való meg-

jelenéstől különbeni karhatalommal kiutasítás terhe mellett eltávolított, végre kimondatott, miszerint panaszlott folytonos rendőri felügyelet alá helyeztetik és a nála talált ő lövetű torgópisztoly elkoboztatott, az elmarasztalt által közbevett felebbezés folytán felülvizsgáltatván, a rendbüntetésre vonatkozó részében érintetlenül, a nyilvános helyen botrányt okozó magaviseletet illető részében pedig vétkesség tekintetében indokainál fogva helyben hagyatik, a pénzbüntetésre vonatkozó része azonban megváltoztatik és panaszlott büntetése — tekintettel — azon körülményre, hogy az iratok közt fekvő büntetési lajstrom szerint hasonló kihágás miatt nem, hanem rendőri bejelentési szabályrendelet áthágása miatt lett büntetve. — 20 forint pénzbüntetésre nem fizethetés esetén 2 napi elzárásra szállítatik le. *Az ítéletben foglalt rendőri intézkedések pedig — a forgópisztoly elkobzását kivéve megsemmisítetnek, mert hogy valaki valamely községben lakhas-sék nem szükséges, hogy telepedési vagy lakhatási engedélyt szerezzen, mert továbbá a nyilvános előadásokon megjelenéstől való eltávolítást a személyes szabadságnak oly megszorítását képezi, mely a jelen esetben kellően indokolva nincsen, mert végül a rendőri felügyelet alá helyezésnek közelebbi meghatározás nélkül értelme nincs, s az csak rovott előéletű, a személy és vagyonbiztonságra veszélyes egyének irányában vehető alkalmazásba, ha pedig a rendőri felügyelet alatt panaszlottnak éber rendőri megfigyelés értetik, ennek kimondása, mivel rendőri hatóság belső ügykörét illető tevékenységnek elrendelése kihágási ítéletben helyet nem foglalhat. Miről a város közönségét f. évi január hó 7-én 503. szám a. kelt jelentés csatolványainak visszaküldése mellett további eljárás végett értesítettik. Bpestén. 1893. febr. 4. A miniszter helyet: Báró Jósika, Államtitkár.*

Bunyevác ének a templomban.

Amint beszélnek az emberek, Szabadkán két bunyevác lap tartatik fenn, de hogy ki által — azt nem tudjuk. Különböben lapunk szerkesztőségének tagjai közül eddig csak hárman láttak egy-egy számot elvéve, de az azokban megjelent közleményekből is az ri ki: hogy valótlan állításokkal élesztik az ellen-szenvet szabadkai bunyevácaink között az itteni magyarság ellen.

Mi nem voltunk és nem vagyunk kíváncsiak ma sem az ily ok nélküli felszólításokra, de amint értesülünk, a sok valótlanosságok között nem régiben lapunkra is rájárt a rúd.

Azt állítja a bunyevác lapok egyike, hogy a szent-terenczrendi zárda elhelyezett igen tisztelt főnöke a bunyevác éneket kitiltotta a templomból s helyette a magyar himnusz s illetve magyar énekeket énekeltetett.

És ezt a nagy visszaélést (???) a szabadkai magyar lapok üdvözölve fogadták.

A valótlanúságon alapuló horvát, — de nem bunyevác — nyelvű közleményt, mely teljesen valótlanosságokat tartalmaz s mely csakis a csendes nép lelkiállapotának felizgatására céloz, egy bunyev-

vác nyelvű tisztességes uri ember megczáfolni iparkodott s azt hitte czélt ér, ha egy közleménye által mint erre illetékes egyén a kedélyeket lecsillapítja s a szerkesztőt magát is felvilágosítja.

Ez a jó lelkű bunyevác azonban csalódott saját vérében s e csalódását a következőkben közli lapunk utján a város közönségével.

Bismark bunyevác szerkesztő Szabadkán.

Ne nevéssenek uraim! bizony Isten fele se tréfa. Valósággal itt van Szabadkán, beszéltem is vele, akár úgy megfoghattam volna, mint önök ezt az újságpapírost. El is mondom hogy hogy volt.

Ugy-e vannak emberek, akik azt képzelik, hogy a nyakuk üvegből van, mások meg, hogy ők királyok, hercegek, Bismarkok stb. Itt is éppen így volt. Olvastam a multkor egy újdonsült lapban egy el nem sült vezérczikket s abban olyan személyeskedés volt hajánál fogva előhuzva, ami hivatalos uton régen meg van czáfolva. Erre irtam ugyanabba a lapba egy kis helyreigazítást s felvilágosítani igyekeztem a szerkesztőt, hogy biz az egészen légből kapott valami volt. Látszott rajta, hogy nem igen volt inyére a dolog, de azért megígérte, hogy a „Visti iz domovine i iz svita“ „Hazai és külföldi hírek“ után közölni fogja. Később azonban jónak látta megtagadni, mer hát a hazugság szerinte „nem sértés.“ Gondoltam, hogy talán az én soraimat találta nem inyére valónak s kértem, hogy miután tudja, hogy a dolog nem igaz, ő maga igazítsa helyre. Erre kifeszítette a mellét, végig nézett magán, hogy csakugyan tud-e úgy imponálni, mint a vaskanczellár s eldeclamálta a vaskanczellár hirhedt szavait, hogy „ő nem fél csak az Istentől.“

En magam sem tudom, hogy ki ellen és mi ellen puskaporozta fel magát ekkora vitézséggel, de azt tudom, hogy minden „tisztességes hírlap“ felvesz egy választ, ha valaki valamit kifogásol. Vagy a hírlapírói tisztesség is a guszta dolga? **Y.**

A polgármester — miként lapunkban előre jegyezve volt — a városi tanácsnokokat összekeverte. Vincze György átveszi a pénzügyi, Dulich A. Jenő a gazdasági és Szigethy Fősef az adóügyi tanácsnokságot. Mi jogon? Ezt is jó volna tudni.

Kell juh-hus? — ad Bácska eleget.

Több budapesti napilap megemlékezik arról, hogy a hadsereg élelmezése juh-hussal fog kiegészített, s ezek között a „Pesti Napló“ így ír:

„Juhus a hadseregnek. A tavalyi magyar delegációban felszóltak amellet, hogy a hadseregben a legénységnek juhust is adjanak ebédre. Ugy látszik, ez a felszólítás nem maradt figyelmen kívül, mert a hadügyminiszterium egyik rendelete értelmében az Alpese vidékén elhelyezett csapatok számára ezentul fölváltva fognak juh- és marhahust szállítani. Egyébként csodálatos dolog, hogy az osztrák-magyar juhust Páris-

ban olcsóbban lehet megszerezni, mint Bécsben, ahol a juhcombnak kilója 90 krajczár s az ugynevezett juhaprólék, mely nem tartozik mindig a legjobb eledelhez, különként 60 krajczár. Ez az oka, hogy Bécsben a juhust nem igen veszik.“

Igazán csodálatos.

Bécsbe, Párisba, sőt a külföld több nagyobb városába az üri szállítmányi *itt Szabadkán* adatik fel Lichtneckert által, a ki csehországi ugyan, de majdnem állandóan itt tartózkodik a szállítmány beszerzése végett.

Van itt *mindenféle* birka elég, olcsó is, hiszen náink átlag a legszebb juh-hust különként 30 krért megveheti a katona urak ura, ha ezt a marhahust pótló és czélszerű ételt felakarja tálatatni katonáinak.

Párisból Bécsbe, vagy Bécsből Magyarországra hozatni a juh-hust, szinte megdöbbentő.

Nem „Panama ügy“, de a kidobott pénz mégis nagyon sok.

Országos színészeti congressus.

Legközelebb őszre a fővárosban a színész-congressus, mely hivatalos lenne erélyes rendszabályok teremtése által jobb viszonyok közé vezérelni a nyomorban tengődő vidéki színészet ügyes-bajos dolgait. Hivatásának azonban ez a congressus előreláthatólag épp úgy nem felelhet meg mint a többi egy sem, melyeket eddig tartottak. Sőt nem is fog foglalkozni vele, bárha ezuttal sem marad el a viszonyok felől tájékoztató jajszó, mely általánosan ismert sanyaruságról és fejvesztettségekről mond szomorú relációt.

Ezen elmaradhatlan, de jogosult panasz-kitöréseknél azonban elszomorítóbb tünetek is ötlenek szemünkbe a congressus megnyitása előtt. Az egyik lehangoló tünet az, hogy a vidéki társulatok és igazgatók egy része, a nehezen nélkülözhető utiköltségek elviselhetlensége miatt, a helyett, hogy a saját kebelükből hozzáértő, a színészet bajait alaposan ismerő színészeket küldenének fel, oly fővárosi egyéneket biznak meg képviselőikül, kiknek nagy része sem nem ismeri vidéki színészet bajait, sem nem érdeklődik azok iránt és tájékozatlan „massza“ gyanánt szavaz jobbra vagy balra, annak sejtelve nélkül, hogy találomra kimondott, vagy érdekkortések által kirimánkodott szavazatával mily életbe vágó paragrafusokat segített lábálól eltenni a színészjogi törvénykönyvből.

Ezen szakavatlan és nádszállként bármire hajlítható elem lelkiismeretlen felhasználását vérző szívvel láttuk a legutóbbi közgyűlésen, hol a magyar színészeti tanács lelkesebb munkásait, imént kezdett reform előmunkálatainak kitűnő szakfőnök, a választást befolyásoló kortések kiejtették a testületből. A lefolyt év alatt elégszer volt módunkban érezni az ő hiányukat s hogy a szép reményekre jogosító előmunkálatok abba hagytak, annak kizárólag az ő eltávolításuk egyedüli oka. Bizonyos, hogy ez idén is kihullatnak néhányat azok közül, kik ellenségei a stagnálásnak, illetve ismerik a helyzet tarthatatlanságát és bevalásztanak helyükbe oly újonczokat, kiket vezetni lehet a törvénytelenül s alapszabályellenesen alkotott tanácsban.

A másik s tán még elszomorítóbb je-
lenség a congressusi programtervek sze-
génysege. Ha ahhoz ragaszkodik a con-
gressus, mint ahogy az alapszabályok sze-
rint ragaszkodnia kell, úgy a többiek pél-
dájára e congressus sem fog mást tenni,
leltározza a színészet közvagyonát, meg-
szavaz néhány beteg és agg színésznek
némi segélyt, kifejezi ismeretes elégtel-
lenséggel azt, hogy a jelenlegi állapotok
megváltoztatásáról szó sincs a program-
ban és — kedvetlenül széteszlik.

Ezért évenként oly congressust tartani,
mely a vidéki színészek szájából mintegy
2—3 ezer frtot von el, valóban észszerűt-
len. Tudják, érzik ezt kivétel nélkül, de
nem volt aki ezt tárgyalás anyagává te-
gye. Két fórum volna tulajdonképen hi-
vatva ezen költséges „beszámolási“ mó-
dozat helyett egy újabb eljárási módoza-
tot teremteni; az egyik a színészeti iroda,
a másik r. színészeti tanács. Ezt azonban
egyiktől sem lehet elvárni. A színészeti
iroda személyzete ugyanis tökekezeléssel,
nyugdíjrovatolással, utazási átalányok ren-
dezésével, szóval adminisztratív teendő-
kkel annyira el van árasztva, hogy tisztí-
karától még ha ideje lenne is, ami nin-
csen, ily nagy szabásu nehéz munkálat-
hoz reformtervezetek kidolgozását várni
nem lehet.

A másik testület, a színészeti tanács,
jelen szervezetében részben lelkes és szak-
avatott egyénekből áll. Legnagyobb része
el lévén foglalva életérdekei fenntartásá-
val és tanácsbeli teendőit dilettánsi szí-
vességből végezvén, sőt fizetéstelenül ál-
dozván oda idejét, csak akkor keresi fel
a tanácsuléseket, ha már más munkáit
elvégezte. Miután ezt a tiszteletdíj nélkül
működő testületet csak igen ritkán lehet
igénybe venni, természetes, hogy csak is
folyó ügyeket végezhet, sőt ezek legna-
gyobb részén is csak átöson. Általában
pedig legtöbbször a folyó ügyeket sem
képes a kellő részletességgel letárgyalni,
annál kevésbé a vidéki színészet rende-
zéséhez és állapotának javításához vezető
nagyobb szabásu szabálytervezet kidol-
gozására időt áldozni. Ily tényezők köz-
bejártása után természetes, hogy a szí-
nészeti congressus elé sohasem fog ter-
jesztetni oly tervezet, melynek elfoga-
dása alapkövét képezze a helyzetjavi-
tásnak.

Ha a színészeti congressus tagjai a vi-
déki színészet ügyeinek igazán szolgál-
ni kívánnak, szerinten legüdvösebb volna, a
haldokló vidéki színészet ügyét congressusi
felirat alakjában az országgyűlés színe
elé juttatni s ily kerülő úton megsürgetni
a belügyminiszterium rendőri osztályának
gyámsága alól, a színészet elárvelt ügyé-
nek áthelyezését a közművelődési tárca
rovatába, hova a külföldi államok egy év-
század előtt beosztották. Miután azonban
ez idő szerint nem lehet remény ezen
egyedüli gyógy mód megvalósításához, a
bajok enyhítése, a helyzet tisztázása s
főleg pedig egy észszerű elméleti reform-
tervezet kidolgozása végett ezen congressus
alkalmából 2—3 évi lejáratot okvetlen
ki kellene írni egy oly pályázatot, a mely-
ben a haldokló vidéki magyar színészet
reformmunkálatai alaptervezetének a kül-
földi színészeti viszonyok feldolgozásával,
részletezett javaslatban való megállapí-
tásra kívántatik.

Ha megcselekszi ezt a jelen congressus,

úgy az eddigi meddő congressusoknál
bizony több eredményt ér el. Oda jutott
a vidéki színészet, hogy sanyaru állapo-
tán paragrafus foltozgatásokkal segíteni
lehetetlen. Alapos reform kell, különben
e nagy betegből nemsokára halott lesz!
A nemzeti intézmények közül pedig egy
sem okozhat összeomlásával annyi bajt,
egy sem áraszthat annyi elégtelenséget
a társadalomra, mint a színészet.

Dr Váli Béla.

Törvénykezés.

Ez is hatósági szennyes.

Folyó hó 17-én tartatott meg *Tóth
Ludasi Lajos* ellen *Szigethy József* városi
tanácsnok panaszos által tett följelentés
alapján a végtárgyalás, törvényszékünk
előtt. — A vád tárgyát egy levél ké-
pezte, a melyet vádlott intézett pana-
szoshoz, a melyben azzal fenyegeti, hogy
ha a szalma szállítás után reá kivetett
8 frtnyi adót le nem fizeti, őt a nyilvá-
nosság előtt leleplezni fogja. A végtár-
gyalás folyamán egy tanu lett csak ki-
hallgatva és ez Hubai volt, a kinek elő-
adása szerint a szalmaszállítást ő eszkö-
zölte és az árverezési jegyzőköny *Ludasi
Lajos* által iratott alá. *Tóth Ludasi
Lajos* azt állítja, hogy neve a jegyző-
könyvön alá nem iratott és okirat hamis-
ítás miatt vádat emel a hamisítók ellen.
Ezen kérelmének az ügyészség indítvá-
nya folytán a törvényszék helyt adott,
és az iratok az eljárás megindítása vé-
gett az ügyészséghez fognak áttétetni, az
ítélet jogerőre emelkedése után. — *Tóth
Ludasi Lajos* a törvényszék a btkv. 305.
§ ába ütköző zsarolás vétségében vét-
kesnek mondotta ki és e miatt két havi
fogházra és a bűnügyi költségek viselé-
sére ítélte. Ugy a védő dr *Lipozencsics
Lázár*, mint a kir. ügyész felebbeztek.

HIREK.

— **Időjárásunk** egész héten nappal verő-
fényes tavaszias volt. A rengeteg hótö-
meg roskadozott, s már-már, hittük hogy
a zöld vetések is kibukkannak a nagy
takaró alól, mikor tegnap arra virradtunk
hogy az ég borult, s a hó hulladozni
kezdett.

— **Szabadkán** ma tartatik az ugyneve-
zett „Mátyási országos vásár.“

— **Hymen.** *Jakobcsits Béla* helybeli föld-
birtokos leánya *Mariska* városunk egyik
kiváló szépsége jegyet váltott *Lučić Mik-
lós* nagybecskereki földbirtos és hajótu-
lajdonossal. Gratulálunk.

— **Az utcái csatornákat** méregeti a vá-
rosi mérnöki hivatal, talán keresik benne
a hó torlaszokat, melyek a víz lefolyását
meggátolták.

— **A farsang 3 napjának hatása.** *Zélics
Balázs* habár a farsang 3 napját nagyon
vigan töltötte el, utolsó napján az az f.
hó 14-én bejött a városba s itt olyan sok-
kat talált élvezni a jóból, hogy este ha-
zamenet a szegedi úton összeesett s ela-
ludt. A hajnali órákban arra járó *Voj-
nits n. Pál* felrakta kocsjára és beszálli-
totta a városházára, ahol az ember teljes
dermetsége konstátáltatott. Nyomban a
kórházba szállították, azonban felépülésé-
hez kevés reményt fűznek az orvosok.

— **Petroleum-motor Szabadkán,** E talál-
mány, mely alig fél éve hogy Magyaror-

szágon meghonosított, városunban Dé-
csei Lipótnak a „Pest“ szálloda épületé-
ben lévő petroleum liszt és só-raktárában
látható, a hol egy só őrítő malmot hajt.
Valóban megtekintésre méltó dolog és
különös az, hogy daczára a nagymenyi-
ségben felhasznált petroleumnak ennek
szaga az üzletben nem érzik, és sem füst
sem korom nem észlelhető. A gép igen
tisztán működik s praktikusnak ígérkezik

— **Egy baka levele a királyhoz.** Az ara-
di várból néhány hét előtt megszökött
egy *Menyhért Dávid* nevű baka, akinek
sikerült a katonai szolgálattól Szerbi-
ába menekülni, de nem sikerült őt a
rendőrségnek elcsipni. *Menyhért baka*
most, mint Arad v.-ből írják: Szerbi-
ából folyamodik a királyhoz kegyelem-
ért. Levele így hangzik: „Felséges kirá-
lyom! Egy meggondolatlan percben ama
hibát követtem el, hogy az aradi 33. es.
és királyi közös hadsereg kötelékéből
megszöktem. Jelenleg Szerbiában vagyok
Innen esedezem Felségedhez kegyele-
mért. Különös elismeréssel tartozom az
aradi tisztikar néhány tagjának ezek
közt *Márközy főhadnagyot* kell kiemel-
nem, aki szolgálatom ideje alatt édes
atyai szeretettel és vonzalommal viselte-
tett irántam. *Menyhért Dávid.* A király
kabinetirodája a baka levelét lelküldte
a háziezreg aradi parancsnokságához.

— **Gyilkos szomszéd.** Ó-Kanizsáról írják
hogy ott véres gyilkosság történt a na-
pokban. *Urbán György* földmives agyonü-
tötte egy fadoroggal a vele egy fedél
alatt lakó *Fekete István* szomszédját. A
balfülénél ütötte be a fejét, és *Fekete* a
sérülés következtében azonnal meghalt.
Urbán, ki a véres tett elkövetésekor egye-
dül volt *Feketével*, önként jelentkezett a
bírósnál s vallomást is tett. Véres tette
indító okául azt vallotta, hogy azért ütö-
tte agyon *Feketét*, mert az folyton gya-
lázta 12 éves *Rózsa* leánya becsületét, ki
egy martonosi gazdánál szolgál. — Meg-
öltem! vallotta a zentai bíróság előtt,
mert a becsületébe gázolt a leányomnak.
Rimának, rossznak nevezte, *S* hiába mon-
tam neki, hogy hallgasson! Addig inge-
relt, míg agyonütöttem. Miért gyalázta
azt az ártatlan leányt?

CSARNOK.

Az óoska kastély lakói.

— Elbeszélés. —

Irta: *Hevessi Jenő.*

(Folyt.)

IV.

A kastély egyik termében ketten van-
nak együtt. Az öreg *Bogáthy Zsigmond*
és délczeg fia, aki útra készen áll a ke-
reveten nyugvó apa előtt.

— Aztán kedves fiam, mond az öreg,
jól vigyázz a pénzre, amit átadtam neked
Ha nem lesz otthon *Balajthy gróf*, akkor
megvárod a fővárosban, míg hazajön.

— Jól van, atyám.

— Tehát menj. A kapu előtt nagyban
toporzékol már a *Raró*, Isten veled!

Megcsókolták egymást és elváltak. Az
ifju *Bogáthy* fiatalos hévvel, könyvedén
szaladt le a márvány-lépcsőkön és bele-
vetve magát a hintóba, felkiáltott az eme-
leti ablakon kikönyöklő apjához:

— Két-három nap mulva itthon leszek!

azt Balajthy grófnak kétségbeesett fia.
A drága tajték-pipa kiesett az öreg Bogáthy szájából. Darabokra törve hevert lábainál a családi ereklye. Majd némán kitekintett az ablakon. A bérés vastag ruddal döngette kedvencz kutyájának az oldalát.

Mit sem látott. Nem hallotta a megkínzott ebnek keserves vonítását. Semmit hallott, ami körülötte történt. Csak a lettem. Mert a kocka hirtelen megfordult és a szerencse istenasszonya elpártolt tőlem. Máshoz szegődött.

Midőn néhány ezrest könnyelműen elvesztettem, félbe akartam hagyni a játékot; de azon tudat, hogy nincs meg teljes egészében az ön által kezemre bízott összeg, továbbjatszani kényszerített. Erőszakosan vissza akartam nyerni a megmondhatatlanul kidobott összeget.

... A még nálam levőt is elvesztettem! Az égre kérem bocsásson meg az egyszer nekem és küldje el az egész összeget. Haladéktalanul átszolgáltassa.

A nekem átadott ötvenezer forint elveszett. Igen atyám. Elvesztettem a — kártyán. Az utolsó forintig. Utam a „Mátyás királyhoz“ címzett kávéház előtt vitt el. Ott volt néhány jó barátom, kiket már régóta nem láttam és a kik ott kártyázással töltötték az időt. A viszontlátás örömeim keresztül esve, unszolni kezdtek a játszásra.

Közéjük ültem, azzal a határozott szándékkal, hogy csak igen rövid ideig játszom velük. Kezdetben kisebb összegekben játszottunk és én folyton nyertem. Elbizakodva szerencsém, mindig nagyobb és nagyobb összegeket tettem az ördög bibliájára. De veszélyemre tettem — No csak igyekezzél fiam.

A kocsis lovak közzé csapott és a könnyű jármű elrobbant, nagy port verve fel a kövezetlen országúton.

Eltelt a várva várt három napi határidő, eltelt egy kínos nyugtalanságban töltött hét is, de az ifju Bogáthy György csak nem mutatkozott a láthatáron. Hanem érkezett helyette egy hosszú levél, mely mélyen megdöbentette az öreget.

A levél így szólt:

Kedves atyám! Tudom, hogy nagyon fog levelemnek tartalmán csodálkozni. Különösen annak, hogy ahelyett, hogy magam vinném meg ezt a hirt, irásban tudatom szerencsétlenségemet, melybe könnyelműségem belesodort.

Ennek története a következő:

vegőben kóválygó madarak gúnyos csicsérgését.

— Gyuri gazember! ... Fiaid gazember!

Összegyűrt a levelet. Lassan odavánszorgott elhalt feleségének falon függő arczképéhez.

Ránézett hosszasan, merev tekintettel. Az mosolyogva tekintett le reá. Mintha kacagná az ő kinját. Mintha örülne a történeteken.

Folyt. köv.

NYILTÉR. *)

EGÉSZSELYEM. MINTÁZOTT FOULARDOKAT (mintegy 450 különböző fajban), méterenkint 85 krtól 3 frt 65 krig — valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket 41 krtól 11 frt 65 krig szállít — sima, kockás, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240féle dispositió és 2000 különböző szín és árnyalatban) szállít postabér és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. kir. udv. szállító) **selyemgyára Zürichben.** Minták postafordulóval küldetnek. Svajczba ezimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

E rovat alattiakért nem felelős a Szerk.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos

SZALAY LÁSZLÓ A.

ügyvéd.

Hirdetmény.

Főtéri házamban egy sörcsarnok- vagy korcsma-helyiség az ehhez szükséges lakosztályokkal együtt, továbbá több rendbeli bolthelyiség 1893-ik évi április hó 24-től bérbe adó; bővebb értesítést ad:

Kunetz Ignác.

Mész

Alulírott tisztelettel tudatom a m. t. vállalkozó és építész, valamint építkező és mészelarúsító közönséggel, miszerint a

KISLŐD-VÁROSLÓDI MÉSZTELEPEK

képviselőt Szabadka város és vidékére átvettem. Amidőn a m. t. közönséget biztosítom, miszerint ezen általánosan elismert jó minőségű meszet a legjutányosabb árban szállítandom, kérem b. pártfogásukat. Tisztelettel

Lázár Sámuel.

12-2
Megrendelési iroda: **BRAUN HERMAN FIA** cég szállítónál, Kossuth-utca.

Meghívó

A SZABADKAI KÖZGAZDASÁGI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

folyó 1893. évi márczius hó 5-én

delelőtt 10 órakor az intézet helyiségében tartja meg

évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényeseket ezennel meghívja.

Tárgy:

1. Az 1892. üzlet eredményről szóló igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentés.
2. A zárszámadások előterjesztése, a mérleg és nyereség-veszteség számla megállapítása, az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
3. Egy igazgató, 5 felügyelő bizottsági valamint 14 választmányi tag megválasztása.
4. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag kijelölése.

Az igazgatóság.

Az évi mérleg, valamint az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet helyiségében ki lesz téve a t. részvényesek rendelkezésére bocsájtva.

Azon t. részvényesek, kik az őket megillető jogokat a kitűzött közgyűlésen gyakorolni óhajtják az alapszabályok 10-ik §-a értelmében tartoznak részvényeiket az intézet pénztáránál három nappal a közgyűlés előtt letétbe helyezni.

A letett részvényekről kiadott elismervény a közgyűlésen való részvételre igazoló jegyül szolgál.

Téli kabát,
Felöltő
10 frttól feljebb.

TELJES VÉGELADÁS!

Öltöny
salonkabát
8 frttól feljebb.

KÉSZ FÉRFI-RUHÁK

a raktárunkon levő összes saját műhelyünkben készült, legjobb minőségű az eladási áron alól eladatnak.

Minden darab szabott árral ellátva.

Legjobb és egyedüli alkalom a legolcsóbb bevásárlásra!

Mikádó 6 forint.
Mencsikoff
10 frttól feljebb.

Pauker Vilmos és Gusztáv

férfi ruha termében

Budapest, Magyar utca 1. sz. l. em. hatvani-utca sarkán.

Nadrág 2-6 frtíig
kék munkásruhák
2-3 frtíig.